

Pigment

Järnvitriol

PRODUKTBESKRIVNING

Järnvitriol (järnsulfat) används ibland som pigment i kalkbaserade färger. Den ger ett karakteristisk gul-orange till roströd nyans beroende på tillsatt mängd. Järnvitriol blev vanligare på fasader från och med 1700-talet.

När man pigmenterar kalkmjölk med järnvitriol blandas först en järnvitriollösning som sedan tillsätts kalkfärgen. Färgen mörknar efter strykningen, man säger att den "rostar".

Skall man måla om en sådan fasad med ett annat pigment måste järnvitriolen avlägsnas noggrant innan.

Användningsområde

Kalkmjölk pigmenterad med järnvitriol används för avfärgning på puts av luftkalkbruk eller hydrauliskt kalkbruk av lämpligt slag.

Observera att produkten endast är avsedd för användning på ovanstående ytor, kontakta alltid din återförsäljare om osäkerhet om produktens användningsområde uppstår.

Kulör

När kalkmjölken innehåller en mindre mängd järnvitriol kan den vara väldigt ljus och med en högre mängd järnvitriol blir den färskare färgen allt mer grönaktig.

Innehåller kalkmjölken en högre mängd järnvitriol är färgen kraftigt grönaktig vid leverans/blandning och denna övergår snabbt till att bli brun på ytan när den kommer i kontakt med luft. När färgen sedan börjar torka på väggen blir den allt mer orange.

Hållbarhet

Kalkmjölk som levereras färdigpigmenterad med järnvitriol ska alltid betraktas som en färskvara. I öppnade hinkar kan den dock användas efter lite längre tid - ca 5 dagar.

Blandar man själv kalkmjölk med järnvitriol är grundregeln att blandningen skall användas under samma dag.

Tillredning

- Järnvitriollösning tillreds normalt genom att 1 volymdel järnvitriol blandas med 2,5 volymdelar (1:2,5) kokande vatten och rörs ut. Denna lösning tillsätts sedan i kalkmjölken för att ge önskad kulör.

- För att uppnå "danskorange" (kraftigaste blandningen) så är blandningen ca 1:1 (en liter kalkmjölk till en liter järnvitriollösning). Denna blandning skall spädas med upp till 15-20 % kalkvatten. Önskas ljusare kulör minskas mängden järnvitriollösning i blandningen.

- Blandar man till kalkmjölken från Hyllingegårdens Kulekalk (kalkpasta) används receptet 1:5 (1 volymdel pasta till 5 volymdelar vatten) innan järnvitriollösningen slås i enligt ovan.

Viktigt

- Det är av avgörande betydelse att hinkarna vispas upp ordentligt och som alltid med kalkfärg skall omrörning ske kontinuerligt under arbetets gång så att materialet hålls homogent.

- Vid arbete med järnvitriol är det av avgörande betydelse att underlaget är mycket väl förvattnat med kalkvatten och så att färgerna inte blir för tjockt struken. Arbetet måste utföras vått i vått och gärna i stora svepande rörelser som exempelvis liggande åttor.

- Efter att sista strykningen med järnvitriol härdat i ett dygn eftervattnas ytorna rikligt med kalkvatten som dimmas på utan rinning under tre dygn.

ÖVRIG INFORMATION

- Arbeten med järnvitriol kräver en god kännedom om material och utförande. Vi föreslår därför att man alltid utför en provyta i förväg för att säkerställa utförande och resultat.

- Även kulören kan påverkas av utförande, redskap samt de förhållande som råder på arbetsplatsen gällande väderskydd på ställning och förvattning av underlaget.

- Olika leveranser och blandningar kan ge variation i nyansen så man måste säkerställa att allt material på sammanhängande ytor blandas samman i ett större kärl direkt innan arbetet påbörjas.

MÅLARKALK

Målarkalk AB . Hyllingegården . Brogårdavägen 11 . 265 75 Hyllinge
Tel +46 (0) 42 22 50 18 . info@malarkalk.se . www.malarkalk.se